

УДК 658.787

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ТА НАПРЯМИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Демченко Т. А., Чвертко Л. А.

Анотація. У статті розкрито значення бухгалтерського обліку виробничих запасів для підприємств, досліджено передумови та принципи його правильної організації. Проаналізовано існуючий порядок ведення обліку виробничих запасів на підприємстві, окреслено проблеми, що виникають при цьому, запропоновано шляхи їх вирішення. Визначено напрями підвищення ефективності використання та руху виробничих запасів підприємств, організації дієвого документообігу щодо їх обліку і внутрішнього контролю.

Ключові слова: виробничі запаси, бухгалтерський облік, аналітичний облік, управління запасами, облік виробничих запасів, контроль запасів.

Аннотация. В статье раскрыто значение бухгалтерского учета производственных запасов для предприятий, исследованы предпосылки и принципы его правильной организации. Проанализирован существующий порядок ведения учета производственных запасов на предприятии, обозначены проблемы, возникающие при этом, предложены пути их решения. Определены направления повышения эффективности использования и движения производственных запасов предприятий, организации действенного документооборота по их учету и внутреннему контролю.

Ключевые слова: производственные запасы, бухгалтерский учет, аналитический учет, управление запасами, учет производственных запасов, контроль запасов.

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання виробничі запаси забезпечують постійність, безперервність та ритмічність діяльності кожного підприємства, гарантуючи його економічну безпеку. Виробничим запасам належить домінуюча роль у складі матеріальних витрат підприємств. Ефективне управління запасами дає змогу знизити витрати на їх зберігання, вивільнити із поточного господарського обороту частину фінансових ресурсів. Оскільки до властивостей виробничих запасів відноситься те, що в процесі виробничого циклу вони повністю використовуються і здійснюють повне перенесення своєї вартості на собівартість виробленої продукції, необхідність у обліково-аналітичному управлінні надходженням та рухом виробничих запасів є суттєвим важелем у забезпеченні стабільного процесу виробництва, зменшенні собівартості і збільшенні обсягів виробленої сільськогосподарської продукції.

Одним із найдієвіших інструментів виявлення резервів підвищення ефективності використання запасів та управління ними є чітка організація бухгалтерського обліку виробничих запасів.

Контроль за використанням виробничих запасів у сучасних умовах дозволяє мінімізувати ризик банкрутства підприємства та підвищити ефективність обліку, контролю, аналізу та політики управління виробничими запасами з метою стабілізації, збереження та підвищення ефективності роботи підприємства.

Для того, щоб стабільно здійснювати процес виробництва на підприємстві, постійно мають бути оборотні засоби в матеріальній формі. Зокрема, підприємство повинне мати в необхідних розмірах запаси сировини і матеріалів, нафтопродуктів та інших цінностей. При їх використанні збільшуються витрати на виробництво, результатом якого є створення готової продукції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Питаннями суті та раціонального використання виробничих запасів, механізму їх обліку та контролю займалися і займаються багато вітчизняних і зарубіжних вчених. Вагомий внесок у розробку теоретико-методологічних аспектів організації обліку та аудиту виробничих запасів мають праці таких вітчизняних вчених як Г. Єрмоленко, Б. Шумляєв [1], В. Кононенко, Ж. Цупаленко [3], А. Криклива [4], А. Литвиненко [5], А. Малахова, О. Мартиненко [6], О. Одношевна [7], Л. Очеретько, А. Федоряк [8], О. Рибалко [10], Н. Сиротенко [11], В. Янчук, О. Кипоренко [12] та інших.

Формулювання цілей дослідження. Головною метою дослідження є аналіз основних проблем в організації і веденні обліку виробничих запасів та обґрунтування пропозицій щодо удосконалення системи управління ними на підприємстві.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. Для формування ринкової економіки в Україні необхідне виробництво конкурентоспроможної продукції та її реалізація на внутрішньому та зарубіжних ринках. Одночасно основною передумовою здійснення господарської діяльності більшості підприємств є достатній обсяг та раціональне використання виробничих запасів. Вирішення проблеми ефективного розвитку та зростання виробничого потенціалу господарських підприємств потребує створення системи управління виробництвом, в основу якої має бути покладено формування інформації про виробничі запаси підприємства. Розробка та впровадження основних напрямів підвищення ефективності господарської діяльності підприємств передбачає вдосконалення обліку і контролю виробничих запасів, які забезпечують менеджерів і керівників належною інформацією для прийняття управлінських рішень.

Від правильності ведення обліку запасів залежить достовірність даних про

отриманий підприємством прибуток та збереження самих запасів. За сучасних економічних умов при переході діяльності економічних суб'єктів на ринкові відносини, правильна організація бухгалтерського обліку виробничих запасів є необхідною умовою для діяльності підприємства [2]. Для оцінки рівнів виробничих запасів та визначення, який запас доцільно поповнювати і яким може бути обсяг замовлення, важливу роль виконує система управління запасами.

Малахова А. В. та Мартиненко О. В. [6] стверджують, що система управління запасами характеризується великою кількістю факторів, які впливають на її ефективність. Загальні вимоги, що висуваються до такої системи, залежать від цілей, які:

- орієнтовані на підприємство: швидкість отримання матеріалів, товарів та інформації;

- орієнтовані на ринок: відповідність управління ринковій стратегії; здатність до адаптації;

- пов'язані із системною інтеграцією: розподіл завдань управління за видами продукції; цілісна система персональної відповідальності за виконання замовлення;

- орієнтовані на виробничий потік: систематичність контролю процесі управління у виробництві; узгодження окремих процесів управління.

Найважливішою умовою успішного функціонування та процвітання будь-якого підприємства є ефективне використання виробничих запасів. На думку Сиротенко Н. А. [11], сьогодні важлива роль приділяється різним аспектам оптимального споживання ресурсів. Вирішення цієї проблеми вимагає від системи управління нових підходів щодо організації внутрішніх потоків інформації про рух запасів, які формуються функціями обліку та контролю задля задоволення різноманітних потреб користувачів. За таких обставин, необхідна більш оперативна,

гнучка, пристосована до ринкових умов, надійна обліково-контрольна система, яка б стала фундаментом оновленого управління матеріальним забезпеченням. Від зазначеного залежатиме підвищення економічної ефективності виробництва і розвиток обліково-контрольної системи в цілому.

Досягнення ефективного використання запасів можливе при правильній організації їх обліку та внутрішньому контролю над їх використанням та рухом.

Єрмоленко Г. С. та Шумляєв Б. О. [1] вважають, що необхідними передумовами правильної організації обліку запасів на підприємствах є:

- раціональна організація складського господарства;
- розробка номенклатури запасів;
- наявність інструкції з обліку виробничих запасів;
- правильне групування (класифікація) запасів;
- розробка норм витрачання запасів.

Основні проблеми при організації та веденні обліку запасів Очеретько Л. М. [8] виділяє наступні:

- відсутність необхідних реквізитів в первинних документах з обліку запасів, що ставить під сумнів правдивість та достовірність інформації, що в них відображена;
- порушення строків проведення інвентаризації, що ставить під сумнів факт наявності запасів на підприємстві;
- порушення норм списання запасів, що тягне за собою завищення витрат підприємства;
- порушення порядку відшкодування витрат та випадків крадіжок матеріально-відповідальними особами, що призводить до відображення неправильної суми витрат.

Актуальною на сьогодні є проблема поновлення програмного забезпечення обліку, оскільки облік виробничих запасів неможливий без застосування комп'ютерних технологій.

Контроль запасів необхідно здійснювати у відповідності з такими принципами:

- завозити матеріали необхідно лише ті, що використовуються у виробництві;
- розмір запасу кожного виду сировини та матеріалів встановлювати з урахуванням середнього виробничого запасу, який містить поточну потребу, підготовчий та гарантійний запаси;
- зберігання запасів організувати за сучасними ресурсозберігаючими технологіями;
- запаси повинні підлягати повному обліку, маркуванню та етикетуванню;
- встановити єдиний принцип відпуску сировини та матеріалів у виробництво за методом середніх цін [10].

На думку Янчук В. І., Кипоренко О. В. [12], вирішення обліку запасів можливе при використанні нетрадиційних для вітчизняної облікової практики підходів щодо ефективного їх використання та оптимізації результатів діяльності підприємства через застосування принципів і методів бухгалтерського обліку.

Отже, бухгалтери підприємств повинні самостійно вирішувати, як організувати аналітичний облік виробничих запасів та їх оцінку залежно від конкретних умов діяльності підприємства і ведення бухгалтерського обліку.

Виробничі запаси є дуже важливим елементом діяльності будь-якого підприємства. Їх розглядають як частину матеріальних ресурсів, які не задіяні у виробничому процесі, але їх наявність на підприємстві у передбачених розмірах є об'єктивною умовою його діяльності. Раціональне використання виробничих запасів має велике економічне значення. Забезпеченість виробничими запасами є необхідною умовою здійснення господарської діяльності підприємства, а ефективне використання виробничих запасів є передумовою прибуткового його функціонування.

Динаміка вартості виробничих запасів в ПП «Папужинці» наведена в табл. 1. Як

видно з представлених даних в табл. 1, протягом досліджуваного періоду найбільшого росту зазнала вартість палива на 328,0 тис. грн.

Позитивною тенденцією є зменшення вартості запасних частин на 71,0 тис. грн. та матеріалів сільськогосподарського призначення на 13,0 тис. грн.

За період, що досліджувався, вартість виробничих запасів на кінець року має тенденцію до збільшення. Так, на кінець 2015 р. у ПП «Папужинці» було виробничих запасів на суму 2330 тис. грн., а починаючи із 2011 р. їх вартість помітно

зменшувалася до 2014 р. У 2011 р. у ПП «Папужинці» зберігалось виробничих запасів на суму 1851,0 тис. грн., а у 2015 р. – 2330,0 тис. грн.

Далі спостерігався спад до 968,0 тис. грн. і у 2014 р. вартість залишку виробничих запасів була мінімальною – на загальну суму 1,0 млн. грн., тобто ми спостерігаємо зменшення у 2014 р. відносно попереднього року на 31,0%.

Динаміка зміни середньорічної вартості виробничих запасів у ПП «Папужинці» проілюстрована на рис. 1.

Таблиця 1

Динаміка вартості виробничих запасів в ПП «Папужинці» (станом на кінець року), тис. грн.

Вид виробничих запасів	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Зміна 2015 р. до 2011 р., (+; -)
Сировина і матеріали	41	32	50	34	286	+245,0
Паливо	114	80	62	47	442	+328,0
Будівельні матеріали	20	11	13	10	10	-10,0
Запасні частини	114	153	94	45	43	-71,0
Матеріали сільськогосподарського призначення	1562	1404	1184	832	1549	-13,0
Разом	1851	1680	1403	968	2330	+479,0
Річний приріст, %	+10,2	-9,2	-16,5	-31,0	+140,7	+130,5

Джерело: сформовано та проведено розрахунки за даними річних фінансових звітів.

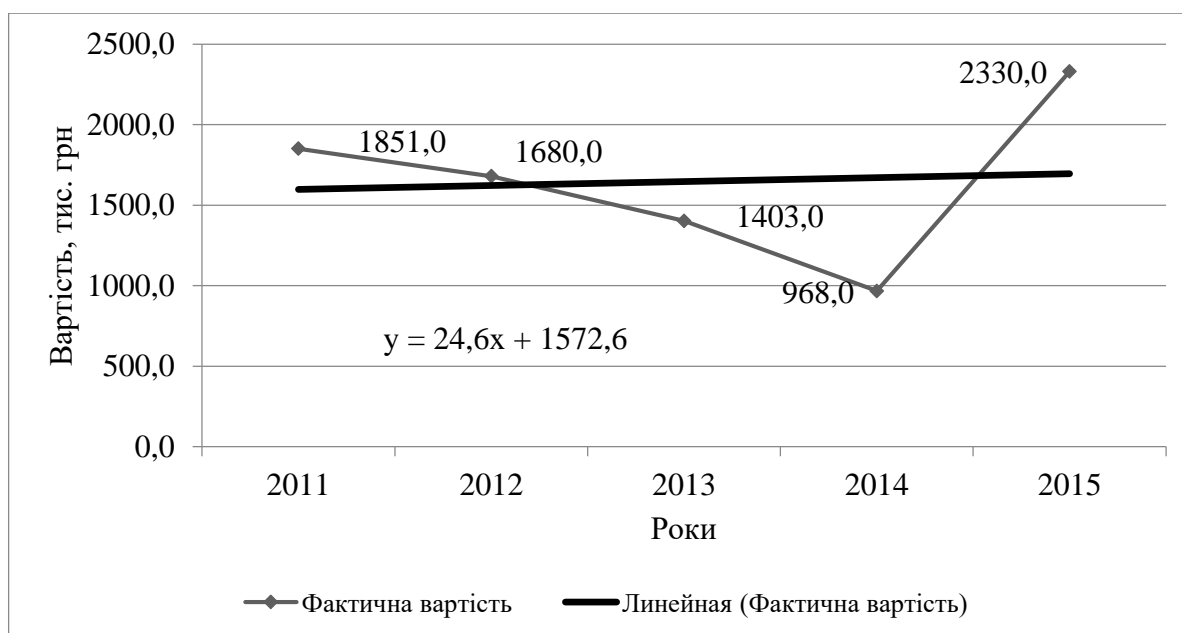

Рис. 1. Динаміка середньорічної вартості виробничих запасів у ПП «Папужинці»

Джерело: сформовано та проведено розрахунки за даними річних фінансових звітів.

На рис. 1 тенденцію зміни вартості виробничих запасів у ПП «Папужинці» протягом 2011-2015 рр. характеризує рівняння прямої, що має вигляд:

$$y = 24,6x + 1572,6.$$

Отже, щорічне збільшення залишку виробничих запасів у ПП «Папужинці» становило 24,6 тис. грн.

Динаміку структури залишків виробничих запасів в ПП «Папужинці» показують дані табл. 2.

Таблиця 2

**Динаміка структури виробничих запасів в ПП «Папужинці»
(станом на кінець року), %**

Вид виробничих запасів	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Зміна 2015 р. до 2011 р., (+; -), в. п.
Сировина і матеріали	2,2	1,9	3,6	3,5	12,3	+10,1
Паливо	6,2	4,8	4,4	4,9	19,0	+12,8
Будівельні матеріали	1,1	0,7	0,9	1,0	0,4	-0,7
Запасні частини	6,2	9,1	6,7	4,6	1,8	-4,4
Матеріали сільськогосподарського призначення	84,4	83,6	84,4	86,0	66,5	-17,9
Разом	100	100	100	100	100	x

Джерело: сформовано та проведено розрахунки за даними річних фінансових звітів.

Дані табл. 2 свідчать про значні зміни, які відбулись у структурі вартості залишків виробничих запасів у ПП «Папужинці» за останні 5 років. Значна частка виробничих запасів припадає на матеріали сільськогосподарського призначення, так у 2011 р. їх частка становила 84,4%. Проте до 2015 р. питома вага залишків за цим видом запасів у товаристві зменшилась на 17,9 в. п.

У 2015 р. спостерігається збільшення частки палива у структурі виробничих запасів ПП «Папужинці» на 12,8 в. п.

Забезпеченість виробничими запасами є необхідною умовою здійснення господарської діяльності. Розглянемо забезпеченість ПП «Папужинці» виробничими запасами за даними табл. 3.

Таблиця 3

Забезпеченість ПП «Папужинці» виробничими запасами

Показник	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Зміна 2015 р. до 2011 р., (+; -)
Середньорічна вартість виробничих запасів, тис. грн.	1851,0	1680,0	1403,0	968,0	2330,0	+479,0
Площа с.-г. угідь, га	1312,0	1280,0	1080,0	1021,0	1028,0	-284,0
Вартість виробничих запасів на 100 га с.-г. угідь, тис. грн.	141,1	131,3	129,9	94,8	226,7	+85,6
Річний приріст, %	+10,2	-6,9	-1,1	-27,0	+139,1	+128,8

Джерело: сформовано та проведено розрахунки за даними річних фінансових звітів.

Показники, що характеризують оборотність виробничих запасів у ПП «Папужинці» представлено у табл. 4. Результати розрахунків свідчать про підвищення оборотності запасів у ПП «Папужинці» впродовж досліджуваного періоду: спостерігається зменшення тривалості

обороту виробничих запасів на 31 день (із 114 до 83 днів) та відповідно підвищення коефіцієнта їх оборотності з 3,19 до 4,37 у 2015 р., що є позитивною тенденцією. Такі суттєві зміни показників оборотності зумовлені переважно збільшенням середньорічних залишків виробничих запасів.

Таблиця 4

Показники оборотності виробничих запасів у ПП «Папужинці»

Показник	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Зміна 2015 р. до 2011 р., (+; -)
Середньорічний залишок виробничих запасів, тис. грн.	1851,00	1680,00	1403,00	968,00	2330,00	+479,00
Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	5909,70	6907,00	7368,00	7989,00	10190,00	+4280,30
Коефіцієнт оборотності	3,193	4,111	5,252	8,253	4,373	+1,18
Тривалість обороту, днів	114	89	70	44	83	-31
Коефіцієнт закріплення	0,31	0,24	0,19	0,12	0,23	-0,08
Вивільнення (-), додаткова потреба (+) запасів внаслідок зміни оборотності, тис. грн.	x	483,37	389,13	553,25	-1095,31	-1578,68

Джерело: сформовано та проведено розрахунки за даними річних фінансових звітів.

Внаслідок незначної оборотності у 2012 р. додаткова потреба у виробничих запасах становила 483,37 тис. грн., а у 2014 р. – 553,25 тис. грн. У 2015 р. економія від прискорення оборотності запасів становила 1095,31 тис. грн. порівняно із попереднім роком.

З огляду на велике господарське значення прискорення оборотності виробничих запасів, підприємство при плануванні потреби в них на наступний рік повинне передбачити прискорення їхньої оборотності.

Отже, головною передумовою успішного здійснення виробничого процесу як основної ланки діяльності підприємств є наявність та раціональне використання виробничих запасів.

Методичними рекомендаціями з обліку запасів, затвердженими наказом Мінфіну № 2 від 10.01.2007 р. передбачено оцінювати запаси за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації.

Вимог цих рекомендацій в ПП «Папужинці» не дотримуються, тому в ПП «Папужинці» на дату балансу для контролю за збереженістю запасів необхідно здійснювати їх огляд для виявлення фактів псування,

зниження ціни, закінчення терміну зберігання. У випадку зазначення втрати економічної вигоди запасів здійснюється перегляд їх первісної вартості, яка коригується до рівня чистої вартості реалізації (уцінка). Для оформлення даної операції не передбачено первинного документу.

Тому пропонується уцінку виробничих запасів в ПП «Папужинці» оформляти Актом уцінки первісної вартості запасів до чистої вартості реалізації. В акті комісією підприємства за участю матеріально відповідальної особи буде фіксуватися перелік матеріальних цінностей, які втратили свої корисні якості та встановлюється чиста вартість реалізації. Чистою вартістю реалізації запасів є очікувана ціна реалізації запасів в умовах звичайної діяльності за вирахуванням очікуваних витрат на завершення їх виробництва та реалізацію (збут). На підставі даних акту уцінки розраховуються суми зменшення вартості запасів для відображення їх в обліку.

При цьому сума уцінки первісної вартості запасів до чистої вартості реалізації на дату балансу включається до складу інших операційних витрат:

Дебетом субрахунку 946 «Втрати від знецінення запасів».

У разі збільшення чистої вартості реалізації визнається інший операційний дохід:

Дебет рахунку 20 «Виробничі запаси»;

Кредит рахунку 719 «Інші доходи від операційної діяльності».

Таким чином, поліпшенню ефективності облікового процесу щодо виробничих запасів у ПП «Папужинці» сприятиме впровадження первинної документації, широке впровадження типових уніфікованих форм, підвищення рівня автоматизації обліково-обчислювальних робіт, забезпечення суворого порядку приймання, зберігання й витрачання виробничих запасів.

В першу чергу, важливим напрямом удосконалення організації оперативного й складського обліку запасів є раціоналізація форм документів, документообігу й всієї системи оформлення, реєстрації й обробки документів.

Розмаїтість форм облікових документів істотно ускладнює роботу з обліку виробничих запасів як на складах, у виробничих підрозділах, так і в бухгалтерії ПП «Папужинці».

Аналіз існуючого порядку ведення обліку виробничих запасів у ПП «Папужинці» на підприємстві показав, що необхідно вдосконалювати систему обліку, усувати дублювання інформації в різних документах, уніфікувати форми документів, регламентувати обсяг і строки їхньої передачі на обробку.

Представляється доцільною розробка єдиної форми документа на списання виробничих запасів, призначеної для машинної обробки. У цей документ пропонується включити реквізити, необхідні для внесення даних до програми «1С: Бухгалтерія 8.2». Так, в ПП «Папужинці» для документального оформлення списання виробничих запасів на витрати виробництва використовується ряд первинних документів.

На підприємстві використовують Акти витрачання насіння і садивного

матеріалу (ф. № 119), Акти про використання мінеральних, органічних і бактеріальних добрив, пестицидів і гербіцидів (форма № 118), Акти на списання виробничого і господарського інвентаря, малоцінних і швидкозношуваних предметів (ф. № 126). Дані цих документів переносять у програму «1С: Бухгалтерія 8.2». Проте, оскільки в цих документах є багато спільного, так як в них відображаються дані про однорідні і взаємопов'язані операції, то їх можна об'єднати в один документ уніфікованої форми – Акт використання товарно-матеріальних цінностей.

Уніфікація дає можливість зменшити кількість найменувань первинних документів по обліку використання товарно-матеріальних цінностей, дасть можливість значно зменшити їх кількість у ПП «Папужинці». Також доцільно реквізити пропонуваного нами документу – Акту використання товарно-матеріальних цінностей – максимально наблизити до електронної форми документа "Списання ТМЦ" у програмі «1С: Бухгалтерія 8.2», яка застосовується у ПП «Папужинці». Це дозволить менше витрачати часу на введення даних до програми «1С: Бухгалтерія 8.2».

Крім того, пропонуємо до даного документу ввести додатковий реквізит «Дата внесення до програми «1С: Бухгалтерія 8»». Використання такого реквізиту сприятиме скороченню затрат часу на бухгалтерську обробку документу працівниками бухгалтерського апарату ПП «Папужинці».

З метою посилення контролю за ефективністю використання виробничих запасів пропонується у форми стандартних внутрішніх звітів в «1С: Бухгалтерія 8.2», щодо виробничих запасів ввести реквізит: "Термін зберігання", що дозволить виявляти виробничі запаси, які тривалий час не використовуються у господарському обороті підприємства, та зменшити їх закупівлю, що сприятиме оптимізації структури запасів на підприємстві та знижуватиме витрати на їх зберігання.

Таким чином, застосування даних пропозицій по усуненню порушень діючих нормативно-правових актів та удосконаленню первинного обліку сприятиме чіткій організації бухгалтерського обліку виробничих запасів на підприємстві.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи здійснений аналіз проблем обліку виробничих запасів та шляхів його удосконалення на підприємстві, зробимо наступні висновки:

1. Для того, щоб стабільно здійснювати процес виробництва на підприємстві, мають бути постійно оборотні засоби в матеріальній формі. Так, підприємство повинне мати в необхідних розмірах запаси сировини і матеріалів, насіння, кормів, нафтопродуктів та інших цінностей. При їх використанні збільшуються витрати на виробництво, результатом якого є створення готової продукції.

2. Поліпшенню ефективності облікового процесу щодо виробничих запасів на підприємстві сприятиме впорядкування первинної документації, широке впровадження типових уніфікованих форм, підвищення рівня автоматизації обліково-обчислювальних робіт, забезпечення суворого порядку приймання, зберігання й витрачання виробничих запасів. Представляється доцільною розробка єдиної форми документа на списання виробничих запасів, призначеної для комп'ютерної обробки.

3. Основними напрямками вдосконалення підвищення ефективності використання виробничих запасів на підприємстві є:

- підвищення оперативності інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємств, яке забезпечується запровадженням інформаційних технологій обробки економічної інформації;

- удосконалення системи автоматизації обліково-аналітичних робіт в управлінні виробничими запасами та обґрунтування раціональних методів проведення інвентаризації виробничих запасів, оскільки успішне функціонування підприємств залежить, перш за все, не тільки від вдосконалення внутрішньогосподарської діяльності взагалі, а і від того, наскільки розвинута система автоматизації їхньої діяльності;

- узгодження механізмів бухгалтерського і податкового обліку виробничих запасів;

- обґрунтування системи обліку матеріальних витрат на освоєння нової техніки і технології виробництва;

- чітка організація обліково-контрольних процедур руху запасів підприємств (застосування заходів контролю та оперативного регулювання процесів утворення запасів).

Список використаної літератури

1. Єрмоленко, Г. С. Організація обліку виробничих запасів, недоліки обліку та шляхи його удосконалення / Г. С. Єрмоленко, Б. О. Шумляев / Зб. наук. пр. Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту. – 2012. – № 3. – С. 29–34.
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку 30.11.99 р. № 291 (зі змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства фінансів України №717 від 20.10.2005 р.) // Все про бухгалтерський облік. – 2012. – № 12. – С. 59–120.
3. Кононенко, В. А. Облік виробничих запасів: сучасний стан та напрями вдосконалення / В. А. Кононенко, Ж. П. Цупаленко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. – 2016. – Випуск 16, Ч. 1 – С. 147–151.
4. Криклива, А. Проблеми управління виробничими запасами на сільськогосподарських підприємствах / А. Криклива // Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки : [міжнародний збірник наукових праць] / відпов. ред. І. Б. Садовська. – Випуск 1 (5). – Частина 2. – Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2015. – С. 180–188.

5. Литвиненко, А. Сучасні проблеми обліку виробничих запасів на підприємстві / А. Литвиненко // Фінансово-кредитна система України в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів : матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів (24–25 березня 2016 р.). – Черкаси : ЧННІДВНЗ «Університет банківської справи». – 2016. – С. 105–107.
6. Малахова, А. В. Проблеми обліку запасів і оптимізація обліково-аналітичних процедур в управлінні підприємствами [Електронний ресурс] / А. В. Малахова, О. В. Мартиненко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – № 10. – С. 920–923. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua/archive/10-2016/191.pdf>.
7. Одношевна, О. О. Практичні аспекти та шляхи вдосконалення обліку виробничих запасів / О.О. Одношевна // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – Випуск 6, Ч. 2 – С. 146–148.
8. Очеретько, Л. М. Удосконалення програми проведення внутрішнього аудиту виробничих запасів на підприємстві / Л. М. Очеретько, А. В. Федоряк // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 2. – С. 233–239.
9. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2. – Режим доступу : <http://law.dt-kt.com/nakaz-ministerstva-finansiv-ukrayiny-13>.
10. Рибалко, О. М. Вдосконалення обліку виробничих запасів / О. М. Рибалко // Держава і регіони. Серія «Економіка та підприємництво». – 2008. – № 3. – С. 210–215.
11. Сиротенко, Н. А. Запаси – об'єкт обліку та контролю: сучасний стан та напрями вдосконалення / Н. А. Сиротенко // Вісник соціально-економічних досліджень : [зб. наук. пр.] / голов. ред. М. І. Зверяков ; Одеський держ. екон. ун-т. – Одеса, 2009. – Вип. 36. – С. 160–165.
12. Янчук, В. І. Сучасні проблеми та напрями вдосконалення ведення обліку виробничих запасів на підприємстві / В. І. Янчук, О. В. Кипоренко // Збірник наукових праць ВНАУ. – Серія: Економічні науки. – 2012. – № 3(69). – Том 2. – С. 229–234.

Бібліографічний опис для цитування:

Демченко, Т. А. Проблеми обліку виробничих запасів та напрями його вдосконалення на підприємстві / Т. А. Демченко, Л. А. Чвертко // Науковий журнал «Економічні горизонти». – 2017. – № 1(2). – С. 48–56.